

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
FACULTATEA DE DREPT ȘI ȘTIINȚE SOCIALE
DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA
PERSONALULUI DIDACTIC
RO - 510009, Alba Iulia, str. Nicolae Iorga nr. 11-13
Tel/Fax: 40-0258-806274, E-mail: dppd@uab.ro

TEMATICA
pentru colocolviul de admitere la gradul didactic I
specializarea Teologie ortodoxă

A. COMPETENȚE VIZATE

Competențe profesionale:

- cunoștințe temeinice de specialitate în teologie și capacitatea de abordare a acestora în contexte multiple interdisciplinare;
- capacități de proiectare, realizare și evaluare a procesului educațional religios din învățământul primar, gimnazial și liceal;
- capacități de organizare, structurare logică și transpunere psihopedagogică a conținuturilor predării și învățării potrivit particularităților de vârstă și individuale ale elevilor și nivelului achizițiilor anterioare ale acestora, la nivelul disciplinei religie;
- cunoștințe și capacități de evaluare a proceselor de învățare, a rezultatelor și a progresului înregistrat de elevii din învățământul primar, gimnazial și liceal;
- cunoștințe și capacități de aplicare a caracteristicilor învățământului centrat pe elev în proiectarea, implementarea și evaluarea curriculum-ului învățământului primar, gimnazial și liceal;
- capacitatea de a preveni, de a media și de a soluționa situațiile de criză educațională, valorificând și suportul formativ al conținuturilor disciplinei religie;
- capacitatea de a identifica probleme a căror rezolvare implică investigația științifică, de a selecta aspectele semnificative ale obiectului cercetării și de a formula corect tema proiectului de cercetare, în acord cu ansamblul lucrării;
- cunoștințe și abilități de elaborare a unui proiect de cercetare și a unui plan de management al proiectului, în acord cu specificul disciplinei religie;
- capacitatea de a elabora un raport de cercetare cu respectarea cerințelor metodologice și a cerințelor privind redactarea textelor științifice și de a valorifica rezultatele cercetării în practica instructiv-educativă, în relație cu normele privind etica cercetării pedagogice.

Competențe transversale:

- capacitatea de a mobiliza, a combina și a utiliza *în mod autonom* capacitățile de cunoaștere, deprinderile și competențele generale și cele profesionale în acord cu diversele cerințe specifice unui anumit context, situații sau probleme de natură educațională și socială;
- atitudini și capacități pentru consilierea, orientarea și asistarea psihopedagogică a diverselor categorii de persoane / grupuri educaționale (elevi, familii, profesori etc.);

- capacitatea de analiză cognitivă și evaluare axiologică a mediilor socio-culturale, a evenimentelor și conjuncturilor ce au loc în viața școlii și a comunității sociale;
- capacitatea de a evalua și de a îmbunătăți performanța strategică a echipelor;
- capacitatea de a comunica audienței de specialiști și nespecialiști rezultatele proiectelor, motivația deciziilor, concluziile evaluărilor, direcțiile acțiunilor viitoare;
- atitudine creativă, deschidere față de nou, spirit exploratoriu și motivație favorabilă investigării și explicării fenomenelor educaționale;
- atitudini și capacități de autoformare, de autoevaluare a și ameliorare continuă a practicilor profesionale și a evoluției în carieră.

B. TEMATICA

1. Teme privind metodologia cercetării pedagogice și tehnica elaborării unei lucrări metodico-științifice:

- 1.1. Proiectarea cercetării și managementul proiectului de cercetare pedagogică: etapele și demersurile elaborării și realizării unui proiect de cercetare.
- 1.2. Metode și instrumente de colectare a datelor: metoda observației, analiza produselor activității elevilor, ancheta, chestionarul, interviul, metoda sociometrică, metoda studiului de caz, analiza documentelor școlare. Metoda testelor, tehnica construirii unui test educațional. Particularități privind utilizarea acestora la religie.
- 1.3. Experimentul și metodologia experimentală: structura metodei experimentale, variabilele, grupurile de experimentare, etapele unui experiment psihopedagogic, planurile experimentale. Relația dintre experimentul psihopedagogic și conținutul specific al disciplinei religie.
- 1.4. Elemente de măsurare, analiză statistică și interpretare a datelor aplicate în cercetarea pedagogică.
- 1.5. Redactarea, discutarea și definitivarea raportului de cercetare: sintetizarea, sistematizarea și prezentarea datelor (tabele, grafice, indicatori sintetici); structura unui raport de cercetare; exigențe privind aparatul critic al raportului de cercetare.
- 1.6. Elaborarea proiectului de intervenție/dezvoltare educațională: transpunerea concluziilor și a explicațiilor în soluții aplicative la nivelul disciplinei/la nivel general;

2. Teme privind domeniul de specialitate și didactica:

- 2.1. Învățătura de credință și adaptarea ei la elevii din ciclul primar, gimnazial și liceal;
- 2.2. Familia în preocupările teologice și pedagogice contemporane. Relevanța curriculară;
- 2.3. Relația părinți copii. Abordare teologică și cercetare sociologică privind implicarea elevilor în dezvoltarea sentimentului religios al părinților;
- 2.4. Învățătura de credință și viața morală, în vederea actualizării harului primit prin Sfintele Taine;
- 2.5. Dezvoltarea preocupărilor elevilor privind voluntariatul. Probleme privind ajutorarea aproapelui, eco-teologia etc.
- 2.6. Mărturisirea credinței în societatea contemporană. Elevii de gimnaziu și liceu între statutul de învățăcel și cel de misionar;
- 2.7. Dialogul interconfesional și interreligios prin prisma elevilor. Cercetare teologică și pedagogică;
- 2.8. Influența Tainei Spovedaniei asupra comportamentului religios-moral al elevilor de diferite clase;
- 2.9. Identificarea problematicii și determinarea modalităților de ameliorare a suferințelor

- cauzate elevilor de factori externi și independenți;
- 2.10. Rolul și importanța *Istoriei religiei* în conștientizarea valorii modelelor creștine;
  - 2.11. Textele didactice ale Sfintei Scripturi și valorificarea lor în pregătirea și desfășurarea lecției de religie;
  - 2.12. Implicarea BOR în dezvoltarea educației românești. Modele oferite de către personalități ale BOR cu preocupări în domeniul educațional;
  - 2.13. Metodologia didactică la religie și noile orientări privind strategiile didactice interactive;
  - 2.14. Mijloacele de învățământ utilizate în România și pe plan european în predarea-învățarea religiei. Modele și eficiență;
  - 2.15. Evaluarea tradițională și evaluarea modernă la religie. Particularități și tendințe în învățământul primar, gimnazial și liceal;
  - 2.16. Lecția de religie în învățământul românesc de azi, între tradiție și creativitate;
  - 2.17. Participarea activă la viața liturgică și creșterea performanțelor școlare ale elevilor;
  - 2.18. Alternative nonformale de organizare a educației religioase (taberele religioase, catehezele, excursiile, pelerinajele, concursurile etc);
  - 2.19. Icoana și funcția didactică a artei religioase.

3. Conținutul și desfășurarea colocviului:

- 3.1. Prezentarea temei propuse (motivarea alegerii temei, plasarea temei în contextul dezvoltărilor științifice și didactice actuale, relevanța științifică și didactică a temei propuse)
- 3.2. Enunțarea ipotezei/ipotezelor și a așteptărilor privind investigația întreprinsă.
- 3.3. Prezentarea sintetică a proiectului de cercetare: tipul de cercetare, etape, metode, eșantionare, variabile, proceduri de analiză a datelor.
- 3.4. Argumentarea valorii aplicative a lucrării, a contribuției la dezvoltarea practicii educaționale.
- 3.5. Prezentarea sintetică a bibliografiei.

C. BIBLIOGRAFIE

- Ausubel, David P.; Robinson, Floyd G., *Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică* (trad.), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
- Braniște, Ene; Braniște, Ecaterina, *Dicționar enciclopedic de cunoștințe religioase*, Editura Diecezană, Caransebeș, 2001.
- Bulgakov, Serghei, *Icoana și cinstirea sfintelor icoane*, București, Editura Anastasia, 2000.
- Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura ARAMIS, București, 2002.
- Chiș, V., *Provocările pedagogiei contemporane*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002.
- Crețu, Carmen, *Curriculum diferențiat și personalizat. Ghid metodologic pentru învățătorii, profesorii și părinții copiilor cu disponibilități aptitudinale înalte*, Vol.1, Editura Polirom, Iași, 1998.
- Cristea, Sorin, *Dicționar de pedagogie*, Grupul Editorial Litera-Litera Internațional, Chișinău-București, 2000.
- Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.
- Cucuș, Constantin, *Educația religioasă: repere teoretice și metodice*, Editura Polirom, Iași, 1999

- *Curriculum Național pentru învățământul obligatoriu. Programe școlare pentru clasele I – a VIII-a, Aria curriculară: Om și societate, Religie, vol.7*, elaborat de Ministerul Educației Naționale, Consiliul Național pentru Curriculum, București, 1999 (precum și variantele ulterioare ale programei școlare de religie).
- Himcinschi, Mihai, *Misiune și dialog: ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios*, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2003
- Holbea G., Opriș, D., Opriș, M., Jambore, G., *Apostolat educațional. Ora de religie – cunoaștere și devenire spirituală*, București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010.
- Ică jr., Ioan I., *Canonul Ortodoxiei*, vol.1. Editura Deisis-Stavropoleos, Sibiu, 2008.
- Ionescu, Miron; Radu, Ion (coord.), *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995.
- Iucu, Romiță, *Instruirea școlară – perspective teoretice și aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2001.
- *Îndrumări metodologice și didactice pentru predarea religiei în școală*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990.
- Negreț-Dobridor, Ion; Pânișoară, Ion Ovidiu, *Știința învățării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Olariu, Ioan, *Botezul pruncilor*, în „Învierea”, publicație editată de Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Timișoarei, an XIV(2003), nr. 3(319).
- Opriș, D., Opriș, M. (coord.), *Religia și școala. Cercetări pedagogice, studii, analize*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2011.
- Opriș, M., Opriș, D., *Cercetare și religie. Repere și demersuri comune*, Cluj-Napoca, Editura Eikon, 2013.
- Opriș, M., Opriș, D., Bocoș, M., *Cercetarea pedagogică în domeniul educației religioase*, Iași (reeditare), Editura Sf. Mina, 2006.
- Ozolin, Nikolai, *Chipul lui Dumnezeu, chipul omului*, Editura Anastasia, București, 1998.
- Pop-Bistrițeanul, Irineu, *Pavăza credinței*, Editura Omniscop, Craiova, 1994.
- Potolea, D., Paun, E., *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2003.
- Potolea, D; Neacșu, I; Iucu, R.B.; Pânișoară I.O.(coord.), *Pregătirea psiho-pedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Potolea, Dan: *Conceptualizarea curriculum-ului. O abordare multidimensională*, în vol. *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Polirom, Iași, 2002.
- Remete, George, *Dogmatica ortodoxă*, Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Alba Iulia, 1996.
- Remond, Rene, *Religiile și societatea în Europa*, Iași, Polirom, 2003.
- Schmemann, Al., *Introducere în teologia liturgică*, Sofia, București, 2002.
- Stăniloae, Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, ediția a II-a, vol.1-3, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996,1997,1997.
- Uspensky, Leonid, *Teologia icoanei*, București, Editura Anastasia, 1994.
- Vanca, Dumitru, *Icoana și cateheza*, Alba Iulia, Reîntregirea, 2009.
- Vanca, Dumitru, *Instituirea și dezvoltarea cultului creștin*, în „Credința Ortodoxă” an. VII (2002), nr. 2.
- Voiculescu E., Voiculescu, F., *Teoria și practica evaluării școlare*, Editura Aeternitas, Alba Iulia, 2009.
- Voiculescu, Elisabeta; Voiculescu, Florea; Todor, Ioana; Delia, Aldea; Petrovan, Ramona; Buda, Lucia, Tăușan, Liana, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Aeternitas, Alba Iulia, 2007.
- Voiculescu, F., *Metodologia cercetării în științele educației*, curs, Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, 2010.